

K odůvodnění skutkové povahy překročení štolý totiž nikterak nestačí, že snad poplatková dávka za určitý úkon vybraná nesouhlasí s příslušnou rubrikou štolního řádu pro dotyčnou korunní zemi vydaného. Neboť v první řadě sluší tu uvážiti, zdali vůbec dotyčný úkon byl též skutečně předsevzat tím způsobem, pro který ona sazba jest vytčena. Ve většině případů a zejména, pokud se pohrůbíme týče, téměř ve všech případech lze však konstatovati, že buď na ten úkon sluší vztahovati vyšší třídní sazbu, než kterou strana čítá, neb alespoň že při něm bylo použito různých jednotlivostí obřadnosti aktu zvyšujících, pro něž štolní řády vůbec žádné sazby nevykazují a za něž tudíž dle obvyčeje nebo dle úmluvy přiměřený honorář požadován býti může. To platí jmenovitě pro mnohdy v pravdě cbtížné doprovázení mrtvol, pro očekávání příchodu stran často hodiny trvající, pro použití drahocennějších obřadních rouch (paramentů) a pod. V takových případech slušelo by pak dále uvážiti, zdali se nevyvinula místní nebo provincialní modifikace všeobecného štolního řádu, kteréž v odpor vzatá dávka skutečně odpovídá, nebo zdali v jednotlivém případě nebyla předem uzavřena zvláštní úmluva mezi duchovním správcem a stranou ohledně modalit úkonu, jenž měl býti předsevzat a o výši poplatku za úkon ten povinného. Ve všech těchto případech byla by pak žaloba ovšem bezdůvodná.

Jelikož nároky duchovenstva na štolu jsou zaručeny normami ve státních zákonech obsaženými (ve štolních řádech) a i shora uvedené jich modifikace se zachovávají nikoli bez vědomí a tím méně proti intenci zákonodárce, náležejí žaloby pro kontravenci a nároky náhradní před politické úřady správní. Příslušnost trestního soudu by musela býti odůvodněna zvláštními okolnostmi, jež spadají již mimo obvod pouhé praegravace. Z toho, že dle § 26 zák. ze dne 27. května 1874 správní úřad, prve než vynese nález, má slyšeti biskupský ordinariát, sluší souditi, že nelze prostě mechanicky bráti za měřítko patent o taxách štolních z minulého století pocházející, nýbrž že po právu pozůstávají též místní různosti, o nichž ordinariát může podati autentické svědectví.

Odsouzení vinníka a jeho potrestání (peněžitou pokutou až do 100 zl., v případě opakování žádostí za jeho odstranění s církevního úřadu) jest podmínkou pro nález na vrácení toho, co přes míru bylo žádáno. Žaloby tohoto druhu ostatně dle § 4 min. nař. ze dne 3. duhna 1855 č. 61 ř. z. nemají býti přijímány, když od domnělého překročení taxy uplynuly již 3 měsíce.

Řády tržní viz Tržnictví.

Řády vinařské.

I. Část všeobecná.

Jakkoli většina korunních zemí této poloviny říše zabývá se vynikající měrou vinařstvím a jakkoli vzájemný poměr majitelů vinic a osob u nich zaměstnaných vyhledává zvláštních uspořádání právního: má jedinké Štýrsko v oboru tomto žádoucí opatření; bylť vydán zemským zákonem ze dne 2. května 1886 č. 26. ř. z. řád vinařský pro Štýrsko. Objem tohoto služebního poměru, jakož i objem práv a povinností služebnictva tohoto jest celkem ve všech rakouských vinných zemích téměř povahy totožné, jelikož ustanovení štýrského řádu vinařského vytvořila se jen ze všeobecných zvyklostí a odtud i v ostatních korunních zemích docházejí tu většího, tu menšího použití.